

**Evocarea unei vremi în care „Nebunia„
era explicit prezentă printre noi.
(B)**

**Mircea Lăzărescu
București, 2023**

Fișa postului *nebunului* renașcentist includea:

- să întrețină o bună dispoziție contaminantă...
- cu râs, glume, euforie, ghidușii, hedonism...
- comportându-se desinhibat, cu tumbe, logoreic...
- îmbrăcat colorat, cu capișon, marotă, sceptru...

În 1620 nebunul lui Henric IV
Guillam primea 1200 livre,
față de 2000 căpitanul gărzilor
și 300 profesorul de profesorul
de scris a lui Luis al XIV-lea.

Nebunul era singurul care
putea spune regelui adevărul în
față fără a fi pedepsit.

ELOGIUL NEBUNIEI
SAU CUVINTARE SPRE LAUDA PROSTIEI

CRĂIEȘTE PROSTIA:

<Hazel proștilor*.> Oricit m-ar defăima indeobște muritorii — căci știu bine cit de rău e încondeiată Prostia chiar în ochii celor mai proști — susțin, totuși, că eu, asta, sint singura care, prin puterea mea, înveselesc și pe zei, și pe oameni. Iată o dovadă plină de noimă: De cum m-am înfățișat să vorbesc înaintea acestei adunări numeroase, dintr-o dată chipurile tuturor s-au luminat atât de mult de o nouă și oarecum neobișnuită veselie, și atât de mult m-ați salutat cu risul vostru zglobiu și drăgălaș, încît îmi pare că toți cei cîți sînteți de față păreți aidoma zeilor celor omerici, îmbătați de nectar amestecat cu nepenthe²⁰, pe cită vreme, mai înainte ședeai întors din peștera lui Trofoniu²¹.

De altfel, după cum soarele își arată iarăși pămîntului fața sa daurită și frumoasă, ori precum, după o iarnă grea, o primăvară tinăra vine să adie cu zefiruri blinde și ca prin farmec toate lucrurile capătă o nouă înfățișare și strălucesc într-o culoare plină de frăgezi-

* Titlurile din paranteze ascuțite lipsesc în original; ele au fost introduse pentru mai multă ușurință în urmărirea ideii principale a fragmentului respectiv — N.R.

me; tot astfel și voi, de îndată ce m-ați zărit, ați luat o cu totul altă înfățișare. Și astfel prin simpla mea prezență eu am înfăptuit ceea ce retorii cei iscusiți izbutesc doar în urma unor lungi și chibzuite cuvintări: anume, să vă alung toate grijile cele mistuitoare ale sufletului.

<Rostul cuvintării.> Dar să vă spun acum de ce m-am înfățișat înaintea voastră în aceste straie neobișnuite, dacă nu vă vine greu să urmăriți cu luare aminte pe cea care vă vorbește. Firește, nu cu atenția pe care o arătați predicatorilor, ci cu aceea

pe care o aveți față de saltimbancii, măscăricii și paiațele de la bilci și cu care odinioară Midas al nostru l-a ascultat pe Pan²². Căci am găsit cu cale să fac în fața voastră puțină sofisticărie, dar nu de aceea care astăzi bagă în capul celor tineri doar niște bazaconii lipsite de gust și fără de noimă dindu-le o îndîrjire spre ceartă mai aprigă chiar decît cum se vede între muieri, ci eu mă voi lua după cei vechi, care, spre a scăpa de înjositoarea numire de înțelepți (*sofoi*), au preferat să se numească sofiști. Îndeletnicirea lor era să slăvească, prin elogi, însușirile zeilor și ale eroilor. Așadar veți auzi acum un elogiu, dar nu al lui Hercule, nici al lui Solon, ci al meu însămi: al Prostiei!

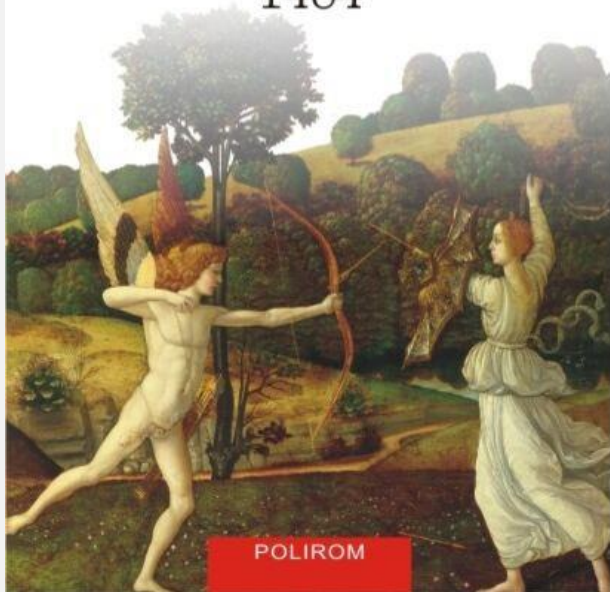
<Lauda de sine.> Ei bine, aflați că nu dau nici doi bani pe acei înțelepți care susțin că e un lucru prostesc și neobrăzat ca să se laude cineva singur. Fie acest lucru oricît de prostesc ar pofți ei, cu condiția numai

IOAN PETRU CULIANU

Eros și magie în Renaștere

1484

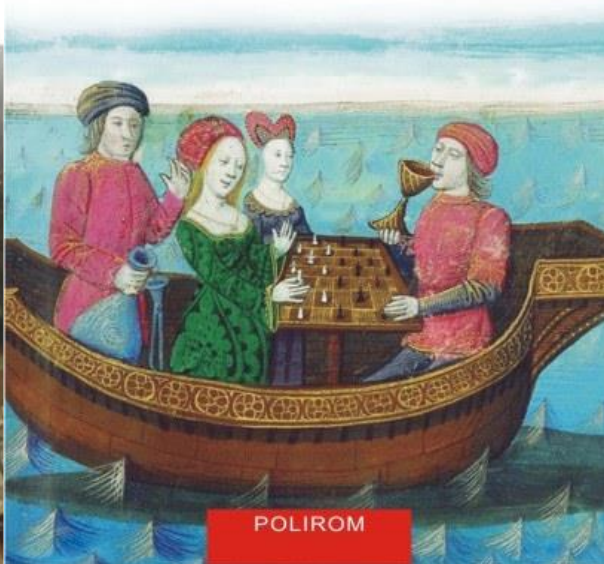

POLIROM

IOAN PETRU CULIANU

Iocari serio

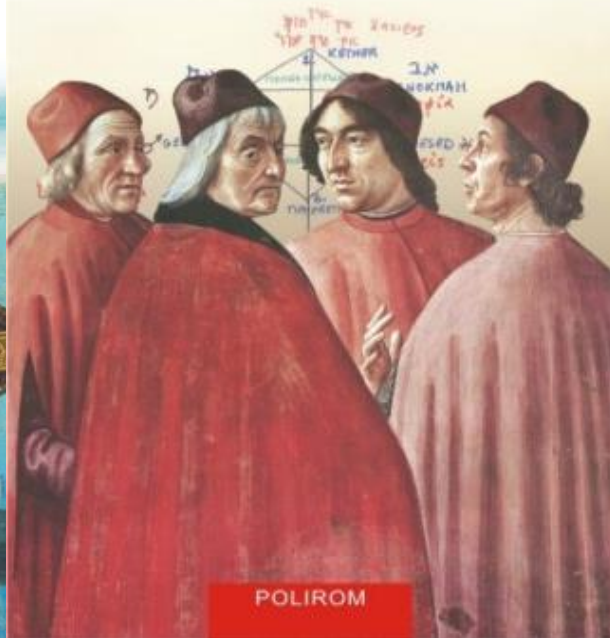
Știință și artă
în gândirea Renașterii

POLIROM

IOAN PETRU CULIANU

Marsilio Ficino (1433-1499)
și problemele platonismului
în Renaștere

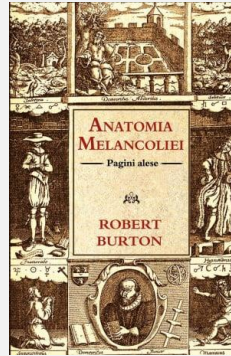
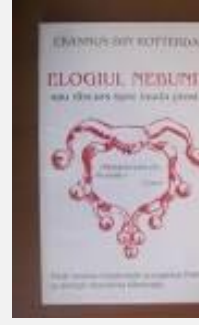

POLIROM

Aceeași viziune o adoptă și Cornelius Agrippa, al
cărui text stă la baza elaborării gravurii
Melancholia I a lui Dürer.

*Față de această doctrină a înțeleptului
melancolic, Erasmus pledează convingător pentru
înțelepciune promovată de nebunia (Moiră-
Stultiția), încorporată de bufon.*

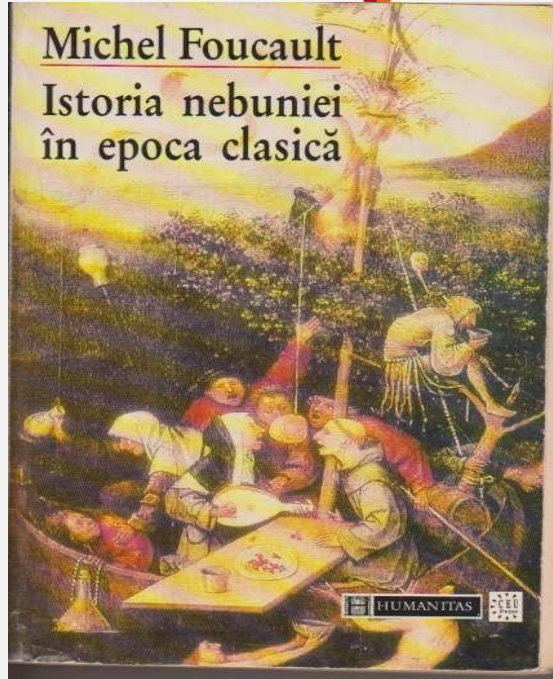
....”Nu mă lăsați să înnebunesc, o Zei. Țineți-mă, nu vreau să înnebunesc!”, ...apoi : „Coboară de sub frunte nebunie, mai păsuiește-mă”...”
“Da, inima mi-aș sparge-o-n mii de cioburi, decât să plâng. Nebune, înnebunesc”...și...” „mă tem că mintea-ncepe să mă lase”...

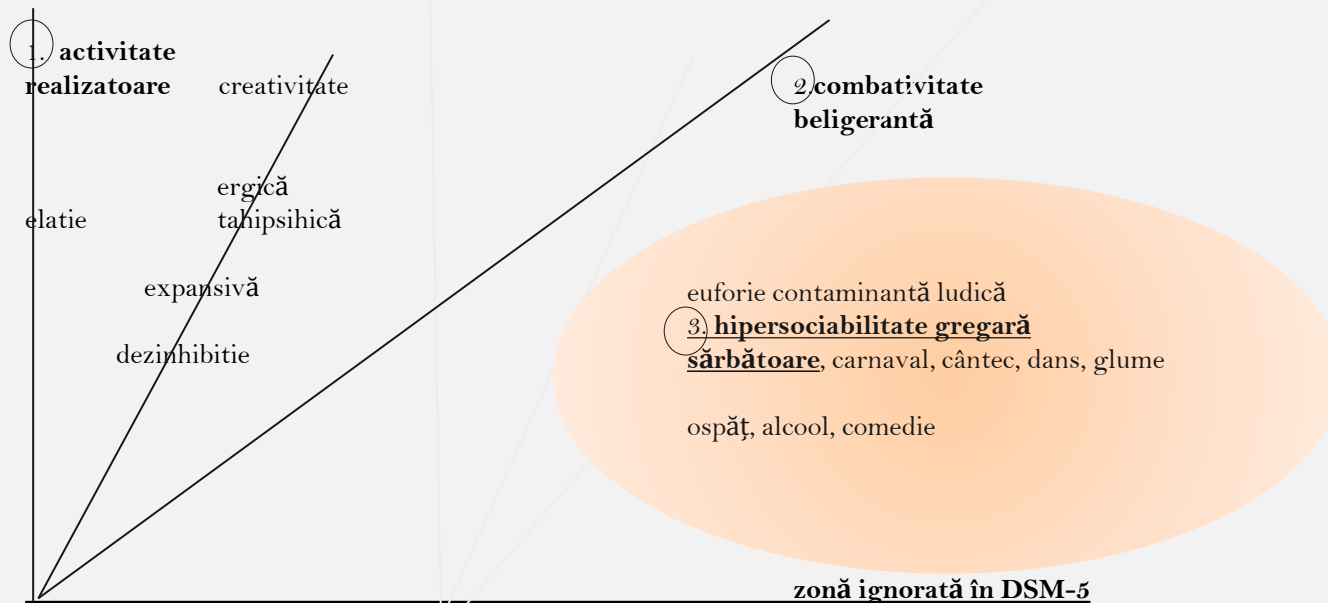

Michel Foucault
Istoria nebuniei
în epoca clasică

Circumscrierea maniei în DSM-5 ignoră hipersociabilitatea gregară, ludică

*„.....asta-i o mare greșeală în care au căzut
cei ce nu cred că au trăit cavaleri rătăcitori
pe lume....căci acesta e un
adevăr așa de vădit, încât pot să spun că l-
am văzut cu ochii mei pe Amadis
de Gaudia, care era un om înalt la trup...cu
o barbă frumoasă...,,*

**Cum s-ar putea oare formula, în zilele noastre, o corelație
dintre psihopatologie și cultură..... !?....**

Vă mulțumesc!